

Riigikogu majanduskomisjon
Lossi plats 1a
15165 Tallinn

Teie 30.11.2021

Meie 08.12.2021 nr 4/233

Arvamuse avaldamine Eesti seisukohtade kohta Euroopa Liidu “Eesmärk 55” kliimapaketi eelnõude osas

Lugupeetud Kristen Michal!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Riigikogu majanduskomisjoni võimaluse eest avaldada arvamust Eesti seisukohtade kohta Euroopa Liidu “Eesmärk 55” kliimapaketi kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi, jõupingutuste jagamise määruse, lennunduse, metsanduse, maakasutuse ja maakasutuse muutuse ning sõiduautode ja väikeste tarbesõidukite CO₂-heite normide määruse eelnõude kohta. Järgnevalt esitame oma kommentaarid Eesti seisukohtade osas.

1. Põhjalik mõjude analüüs on puudu

Euroopa Komisjon on teinud kliimapaketi kohta erinevaid mõjuanalüüse, kuid need ei ole meie hinnangul piisavad, et nende pealt saaks kujundada Eesti huve arvestavaid seisukohti. Leiame, et lisaks üldisele liikmesriikide ülesele mõjuanalüüsile tuleb vaadata mõju ka igale liikmesriigile eraldi, sh mõju liikmesriigi erinevatele sektoritele ja sihtgruppidele.

Kui Euroopa Komisjoni ei plaani mõjuanalüüse täiendada, siis on hädavajalik, et Eesti riik hindaks koostöös erinevate osapooltega, milline on plaanitavate muudatustega kaasnev mõju Eestile. Lisaks keskkonnamõjule on oluline arvesse võtta ka sotsiaal-majanduslikke mõjusid. Selline mõjuanalüüs aitab paremini mõista, milliseid lahendusi peaks Eesti eelistama kliimaeesmärkide saavutamiseks. Samuti annab mõjuanalüüs parema pildi sellest, mida toovad plaanitavad muudatused endaga kaasa erinevatele sihtgruppidele. Meile teadaolevalt ei ole Euroopa Komisjon ega Eesti riik sellist põhjalikku analüüsi teinud ning seetõttu ei ole meil veendumust, kas ja kui hästi arvestavad Eesti seisukohad tegelikkuses Eesti inimeste ja ettevõtjate huvidega.

Kuna Komisjoni kliimapakett mõjutab inimesi ja ettevõtjaid olulisel määral ja pika aja jooksul, siis on hädavajalik, et Eesti teaks, mis mõjud võivad kaasneda iga valiku korral ja mõjuanalüüsi alusel tuleks ka Eestile sobivad seisukohad kujundada. Seetõttu peame ülioluliseks, et enne lõplike Eesti seisukohtade kinnitamist viiakse Eestis läbi põhjalik mõjuanalüüs. Soovitame mõjuhindamise lähteülesande koostamise protsessi kaasata muu hulgas ka ettevõtjate esindusorganisatsioone, et mõjuanalüüs oleks kvaliteetne.

Kaubanduskoja ettepanek:

ESTONIAN CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY / ЭСТОИНСКАЯ ТОРГОВО - ПРОМЫШЛЕННАЯ ПАЛАТА
TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REG NO 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE / WWW.ENTERPRISE-EUROPE.EE

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAJD ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, Kuhu kuulub ligi 3500 ettevõtet, kellest enamik on väikese- ja keskmise suurusega. KAUBANDUSKOJA LIIKMED ANNAVAD ÜLE 40 PROTSENDI EESTI ETTEVÕTETE KÄIBEST, LIGI 40 PROTSENTI PUHASKASUMIST JA TASUVAD ÜLE 40 PROTSENDI RIIKLIKEST MAKSUDEST. KAUBANDUSKODA ESINDAB JA KAITSEB KÕIGI ETTEVÕTJATE ÜHISHUVE NING ON MITTERIIKLIK JA APOLIITILINE ORGANISATSIOON.

Riigil tuleb koostöös erinevate osapooltega läbi viia põhjalik mõjuanalüüs Euroopa Komisjoni kliima- ja energiapaketi eelnõude kohta. Alles seejärel on võimalik kujundada Eesti seisukohad, mis arvestavad Eesti inimeste ja ettevõtjate huvidega. Seetõttu soovitame Eesti riigil mitte võtta kliimapaketi osas siduvaid kohustusi enne, kui on valminud põhjalik mõjuanalüüs ning selle alusel on Eesti seisukohti uuendatud.

2. Eesti seisukohti tuleb arutada ühe tervikuna kogu Euroopa Komisjoni kliima- ja energiaalase seadusandluse paketi kohta

Euroopa Komisjoni kliima- ja energiaalase seadusandluse pakett sisaldab oluliselt rohkem algatusi kui on kajastatud Eesti seisukohtades. Kuna Euroopa Komisjoni paketi erinevad algatused on omavahel tihedalt seotud ja aitavad üheskoos keskkonnaalaseid eesmärke täita, siis oleks igati mõistlik, et arutelu Eesti seisukohtade üle ei toimuks üksnes kliimapaketi osas, vaid oleks terviklik ja kataks kogu Euroopa Komisjoni paketti. Praegusel juhul võib tekkida olukord, kus Eesti seisukohad on erinevate paketi osade suhtes vastandlikud ning see muudab Eesti seisukohtadest arusaamise keerulisemaks.

Kaubanduskoja ettepanek:

Palume Eesti seisukohti arutada ja kinnitada ühe tervikuna, mitte killustunult erinevate Euroopa Komisjoni algatuste lõikes.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Koostanud: Marko Udras marko.udras@koda.ee 6040070